

Sumqayıt şəhər Mərkəzləşdirilmiş Kitabxana sistemi

S.Vurğun adına Mərkəzi Kitabxana

Bir həzin axşamda düşsəm yadına

Nigar Rəfibəyli -100

Metodik vəsait

Sumqayıt – 2013

Bu vəsait Nigar Rəfibəylinin 100 illiyinə həsr olunmuş metodik vəsaitdir. Vəsaitdə Nigar Rəfibəylinin 100 illik yubileyinin keçirilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı, həyat və yaradıcılığı, Nigar Rəfibəylinin həyat və fəaliyyətinin əsas tarixləri, Ədəbiyyat və Mədəniyyət xadimlərinin, qələm dostlarının Nigar Rəfibəyli haqqında fikirləri, N. Rəfibəyli yaradıcılığının kitabxanalarda təbliği metodikası öz əksini tapmışdır.

Nigar Rəfibəylinin 100 illik yubileyinin keçirilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

2013-cü ildə Azərbaycan poeziyasının tanınmış nümayəndəsi, xalq şairi Nigar Xudadat qızı Rəfibəylinin 100 illiyi tamam` olur.

Nigar Rəfibəyli milli ədəbiyyatı zərif lirikanın dəyərli nümunələri ilə zənginləşdirən sənətkardır. Ana vətənə bağlılıq, insanın mənəvi ucalığı və yurdun əsrarəngiz təbiət gözəlliklərinin özünəməxsus tərzdə tərənnümü onun yaradıcılığının ideya-bədii leytmotivini təşkil etmişdir.

Azərbaycan ədəbiyyatının inkişafında mühüm xidmətləri olan xalq şairi Nigar Rəfibəylinin 100 illik yubileyinin layiqincə keçirilməsini təmin etmək məqsədi ilə, Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq qərara alıram:

1. Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyi ilə birlikdə, Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin təkliflərini nəzərə almaqla, xalq şairi Nigar Rəfibəylinin 100 illik yubileyinə dair tədbirlər planını hazırlayıb həyata keçirsin.
2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 4 mart 2013-cü il.

Nigar Rəfibəyli -100

Həyat və yaradıcılığı

Nigar Xudadat qızı Rəfibəyli (Nigar Rəfibəyli) — şairə, tərcüməçi, 1934-cü ildən AYİ-nin üzvü, Azərbaycanın Əməkdar mədəniyyət işçisi, Azərbaycanın Xalq şairi 1913-cü il iyulun 23-də Gəncə şəhərində anadan olmuşdur. O, Azərbaycan tarixinin çox mürəkkəb, keşməkeşli bir çağında dünyaya gəlmişdi. 1913-cü il Romanovlar sülaləsinin üç əsr davam edən hökmranlığının son və nisbətən dinc ili idi. 1914-cü ildə birinci dünya müharibəsi başlanmış, bolşeviklər imperializm zəncirinin zəif həlqəsi hesab etdikləri Rusiyada iri miqyaslı çevriliş etmiş, 1917-ci ilin oktyabr hadisələri imperiyanın bütün ucqarlarında, o cümlədən də Azərbaycanda böyük əks-səda vermişdi. Bakıda, Gəncədə, Şamaxıda qarışıqlıqdan istifadə edən erməni daşnakları 1918-ci ildə azərbaycanlılara qarşı növbəti soyqırımını təşkil etmiş, on minlərlə soydaşımızın günahsız qanlarına bəis olmuşdular. Böyük risk, məşəqqətlər və qurbanlar bahasına ilk Azərbaycan Cümhuriyyəti elan edilmiş, tarixdə birinci demokratik Azərbaycan dövləti fəaliyyətə başlamışdı.

Nigar xanımın atası Xudadat bəy Rəfibəyov əsrimizin əvvəllərində Avropada oxumuş ziyalılarımızdan biri, ali təhsilli ilk azərbaycanlı cərrah idi.

İlk yaradıcılıq çağlarından Nigar Rəfibəylinin inqilaba, quruluşa, sonralar, 1940-50-ci illərdə isə Stalinə bəzi şeirlər həsr etməsinin əsas səbəbini başa düşmək, əlbəttə, çətin deyil. O, ətrafında baş verən dəhşətli hadisələri, rəsmi dairələrin dediyini deməyən sənətkarların necə təhdid və təqib olunduğunu görürdü.

Beləliklə də, N.Rəfibəyli öz zəmanəsinin övladı idi. O da yaradıcılığa çağdaşı olan qələm yoldaşlarının bir çoxu kimi eyni yolla gəlmişdi. Burada ilk növbədə onun əsərlərinin mövzularını və ictimai məzmununu nəzərdə tuturam. "Şeirlər" adlı birinci kitabındakı əsərlər S.Vurğunun "Şairin andı", S.Rüstəmin "Ələmdən nəşəyə", R.Rzanın "Çapey", M.Dilbazinin "Bizim səsimiz" kimi o zaman çap olunmuş kitablarındakı şeirlərdən mövzu və motivləri etibarilə az fərqlənirdi. Bunu qeyd etmək kifayətdir ki, ilk kitabındakı on bir şeirdən dördü qadınların artıq guya tam azadlığa çıxdıqlarına, qalanları yeni quruluşun, yeni ictimai münasibətlərin tərənnümünə həsr edilmişdi.

Cəmiyyətin, rejimin ədəbiyyatı, xüsusən poeziyanı ictimai problemlərlə həddindən artıq yüklədiyi bir zamanda, özü də vaxtilə dəbdə olan sosial-siyasi məzmunlu, çağırış ruhlu bir sıra əsərlər yazdığına baxmayaraq, Nigar xanım daxilən öz şair məni, şair sövqi-təbiisi etibarilə bitkin bir lirik idi.

Nigar xanımın lirikası geniş, vüsətli bir lirikadır. Onun palitrasındakı rənglər yalnız məhəbbətin tərənnümü, hicran yangısının təsviri üçün deyil. Bu rənglər həyatın daha əlvan hadisələrinin inikası üçün, ictimai həyatda, insanlar arasındakı münasibətlərdə yol verilən haqsızlıqların ifadəsi, köməksizlərin müdafiəsi, ahəngdarlığın qorunması üçündür.

Mən tanıdığım və
tanımadığım
Adamların ağlamağına
dözə bilmirəm.
Həsrət ağrısına,
Ayrılıq dağına
Dözə bilmirəm.
Məhəbbətdən yaralanmış,
Yar-yoldaşdan aralanmış,
Dirilərin cərgəsindən
Adı-sanı qaralanmış
Nakamların qismətinə,
Dərdinə-möhnətinə
dözə bilmirəm...

Nigarın bir şair kimi sənətkarlıq xüsusiyyətlərinin təzahürü də ən çox onun lirikasında müşahidə olunur.

Nigar Rəfibəyli poeziyasında qadın, ana mövzusunun xüsusi yer tutmasından çox söhbət açılıb, bu barədə çox fikirlər söylənilib. Kitablarına “Anaların səsi”, “Ana səsi” kimi adlar verməsindən də görünür ki, şair üçün bu mövzu həmişə aktual olmuşdur. Çoxşaxəli yaradıcılıq yolu keçən Nigar xanım Rəfibəyli özündən sonra elə bir ədəbi irs qoyub getmişdir ki, o, vaxtaşırı tədqiq ediləcək, öyrəniləcək və təkcə Azərbaycana yox, həm də dünya mədəniyyəti xəzinəsinə verdiyi mənəvi dəyərlərə görə unudulmayan sənətkarların biri kimi öz yerində, öz ədəbi mövqeyində görünəcəkdi. Dünyanın görkəmli sənətkarlarının, onların da görkəmli romanlarının, pyeslərinin, povestlərinin, poemalarının, hekayələrinin və şeirlərinin Azərbaycan dilinə tərcüməsi kimi də Nigar xanım ayrıca bir tərcümə ədəbiyyatı kitabxanasıdır.

Nigar xanım Antik dövr dramaturgiyasını, Avropa İntibahını və Qədim Şərq mədəni irsini dərinədən mütaliə edən nadir istedadla malik kübar qadın ziyalılarımızdandır.

Nigar xanım öz kökünə, soyadına, əsl-nəslinə layiq yaşadı, ləyaqətlə də dünyasını dəyişdi.

**Nigar Rəfibəylinin həyat və fəaliyyətinin
əsas tarixləri**

1913-cü il 23 iyul - Gəncə şəhərində anadan olmuşdur.

1930-cu il - Bakı Pedaqoji Texnikumunu bitirmişdi.

1932-1936-cı illər - Moskvada Pedaqoji İnstitutda təhsilini davam etdirmişdir.

1937-1939-cu illər - Azərnəşrdə bədii-ədəbiyyat şöbəsində tərcüməçi və redaktor, Uşaqgəncnəşrdə bədii ədəbiyyat şöbəsində redaktor vəzifələrində işləmişdir. Xidmətlərinə görə "Şərəf" nişanı, orden və medallarla təltif olunmuşdur.

1928-ci il - "Çadra" adlı ilk şeri "Dan ulduzu" jurnalında dərc edilmişdir.

1934-cü ildə - nəşr olunmuş ilk "Şeirlər" kitabı Azərbaycan qadınlarının yeni həyat quruculuğunda iştirakından bəhs edir.

1981-ci il – Bakı şəhərində vəfat etmişdir.

- Şair Rəsul Rzanın həyat yoldaşdır.
- Yazıçı Anarın anasıdır.
- Yazıçı Günel Anarqızının nənəsidir.

**Ədəbiyyat və Mədəniyyət xadimləri,
qələm dostları və oxucuları Nigar Rəfibəyli haqqında**

“Daxilən Nigarın həyatı, təbiəti, şəxsiyyəti yaradıcılığından zəngindir. Nigar qadın idi, Azərbaycan qadını. Təbiət ona nadir bədii istedad əta etdiyi kimi, yüksək analıq hissi də bəxş etmişdi”.

Gülrux Əlibəyova

“ Müasir Azərbaycan şeirinin görkəmli nümayəndələrindən biri Nigar Rəfibəylinin poeziyasını zəriflik və məhəbbət poeziyası adlandırsaq yanılmarıq”.

Hüseyn Abbaszadə
Xalq yazıçısı

“ Nigar xanımın şeirləri dillər əzbəri olan mahnılara çevrildi”

Tofiq Mütəllibov
Şair

“Dünyada intihar edən şairlərin çoxu öz evindəki qaranlıqdan boğulur. Amma Rəsul Rzanın evində dünyanın bütün tufanlarının söndürə bilməyəcəyi bir şam yanırdı. O işıq Nigar Rəfibəyli idi”.

Fikrət Qoca
Xalq şairi

“Nigar Rəfibəyli yaradıcılıq aləminə atıldığı lap birinci gündən poeziyanın məqsəd və amalını insanlara xidmətdə görmüş, istər epik, istərsə də rübai şeirlərində insanları səadətə, işığa çağıran ideyaları təsvir və tərənnüm etmişdir.”

Əliğa Kürçaylı
Şair

“Onun əsərlərində bir inqilabçı türk qadınının ruh yüksəkliyini, mübarizə meylini görə bilirik”

Mehdi Hüseyn
Xalq yazıçısı

“Nigarın ən yaxşı və qüvvətli şeirləri ilıq bir lirika ilə canlanmış şeirlərdir”

Əli Nazim
Tənqidçi, ədəbiyyatşünas

“Nigar ana qəlbinin ən incə guşələrini belə öz şeirinin nuru ilə işıqlandırmağı bacarır. Hələ bu azdır, ana ürəyini oxucuları üçün də vərəq-vərəq açma bilir...”

Bəkir Nəbiyev
Akademik

“Nigar Rəfibəyli Azərbaycan ədəbiyyatında öz səsi, öz sözü olan şairədir”

Balaş Azəroğlu
Xalq şairi

Nigar Rəfibəyli -100

Kitabları

Təbiət mənzərələri, mənəvi zənginlik, vətənpərvərlik, sülh, demokratiya, azadlıq ideyaları tərənnüm olunan kitabları

- Şeirlər 1934
- Dənizin səsi gəlir 1964
- İşıqlı dünyam 1969
- Günəşdən gənclik istədim 1974
- Həzin bir axşamda düşsən yadıma 1982
- Şanlı nəsillərin yadigarısan 1982

Müharibə mövzusunda və müharibə əleyhinə həsr olunan kitabları

- Zəfər nəğməsi 1943
- Şerlər 1949
- Anaların səsi 1951
- Yol xatirələri, Avropa ətrafında səyahət gündəliyindən 1957

Uşaqlar üçün yazdığı kitablar

- Balaca qəhrəman 1942
- Günəşin cavabı 1966
- Məstanın balaları 1968
- Bizə bahar yaraşır 1978

Məhsəti Gəncəvinin rübailərini, Evripidin "İfigeniya", F.Şillerin "Məkr və məhəbbət", A.P.Çexovun "Vanya dayı", "Albalı bağı" dramalarını, E.L.Voyniçin "Ovod", O.Qonçarın "Bayraqdarlar" romanlarını, Ə.Nəvai, A.S.Puşkin, M.Y.Lermontov, T.Q.Şevçenko, Ş.Petöfi, A.Mitskeviç, A.Sereteli və başqalarının əsərlərini tərcümə etmişdir. Əsərləri xarici dillərə tərcümə olunmuşdur.

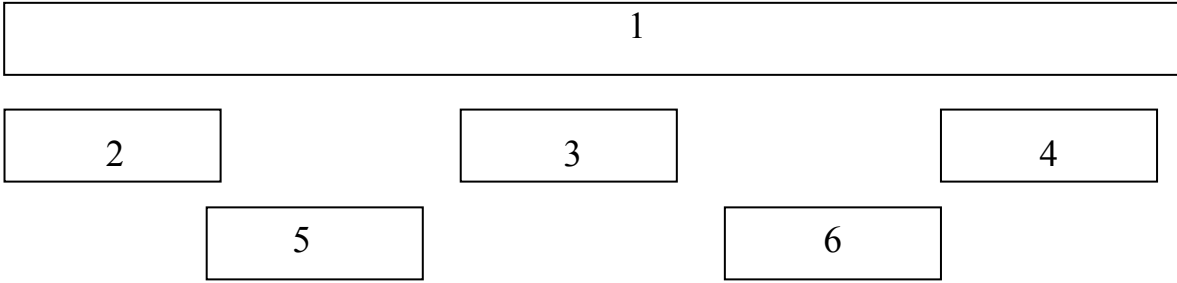
N. Rəfibəyli yaradıcılığının kitabxanalarda təbliği metodikası

Çoxşaxəli yaradıcılığı ilə ədəbiyyat tariximizdə silinməz izlər salan Nigar Rəfibəylinin bu il 100 illik yubileyi qeyd olunur. Bu münasibətlə respublikamızın bir çox təhsil ocaqlarında, məktəblərdə, kitabxanalarda və başqa yerlərdə bir sıra tədbirlərin keçirilməsi məqsəduyğundur. Həmçinin, bu il Sumqayıt şəhər MKS-də də silsilə tədbirlərin keçirilməsi planlaşdırılıb. Kitabxanada ilk növbədə Nigar Rəfibəylinin yaradıcılığının geniş təbliği üçün kitab sərgisi tərtib edilməlidir.

Kitab sərgisi bir sıra başlıqlar altında keçirilə bilər. Məsələn: “Poeziyamızın Nigarı”, “Nigar Rəfibəyli - 100”, “Şairsən, nəğməkarsan, demək...əbədiyyətsən” və s.

Sərginin nümunəsini veririk

“Nigar Rəfibəyli-100” başlıqlı **kitab sərgisinin** təxmini sxemini veririk.

1. Başlıq:

“Poeziyamızın Nigarı”

2. Nigar Rəfibəylinin şəkili

3. Mirvarid Dilbazinin seçilmiş əsərləri.

4. Sərgidə veriləcək sitatlar:

1. *M.Dilbazi ilhamını xalqdan, onun mənalı keçmişindən, səadətli bu günündən və daha parlaq gələcəyindən alan böyük istedad sahibidir.*

B.Nəbiyev

2. *Dilbazi çox incə həyat müşahidələrindən dərin mənə çıxaran, bədii ümumiləşdirmələr yoluyla gedən şairədir. Emosional məharəti onun şeirlərinin birinci zinatidir.*

Q.Qasımzadə

5. Haqqında kitablarda:

Ə.Əhmədova. Bu ellərə vurulmuşam. Bakı: Yazıçı, 1978, 79 s.

H.Əmidoğlu. Mirvarid Dilbazi: Biblioqrafik göstəricilər. Bakı: M.F.Axundov kitabxanasının nəşriyyatı, 1990, 130 s.

B.Nəbiyev. Söz ürəkdən gələndə. Bakı: Yazıçı, 1984, 282 s.

6. Haqqında dövri mətbuatda

Uşaq kitabxanalarında keçirilən tədbirlərdən biri də ucadan oxudur. Ucadan oxu uşaqların ən çox sevdiyi tədbirlərdən biridir. Tədbirdə Nigar Rəfibəylinin uşaqlar üçün qələmə aldığı “Günəşin cavabı” şeirinin ucadan oxusunu vermək olar. Ucadan oxudan sonra kitabxanaçı kiçik yaşlı oxuculara aşağıdakı sualları verə bilər:

1. **Mahnını kim oxudu?**
2. **Yazda hər tərəf ne rəngdə don geyir?**
3. **Hansı fəsillər özlərini təriflədi?**
4. **Qorxudan kim gizləndi?**
5. **Sonda kim danışdı?**
6. **Günəş nə dedi?**

Şairənin zəngin yaradıcılığını geniş kütlələrə çatdırmaq üçün **sual – cavab gecəsindən** də istifadə etmək məqsədə uyğundur:

1. **N.Rəfibəyli nə vaxt və harada anadan olmuşdur?**
2. **Rəfibəylinin ilk şeirlər kitabı hansıdır və neçənci ildə nəşr edilmişdir?**
3. **Hansı kitabları müharibə dövründə yazılmışdır?**
4. **Kiçik yaşlı uşaqlar üçün hansı kitabları vardı?**
5. **N.Rəfibəyli hansı vəzifələrdə işləmişdir? və s.**

Kütləvi – şifahi işin ən təsirli və geniş yayılmış metodlarından söhbəti, mühazirəni, konfrans və seminarları da göstərmək olar. “**Lirik duyğular şairi**”, “**Günəşdən gənclik istədim**”, “**Bahar ətirli şeirlər**” və s.adlı söhbət, mühazirə keçirmək olar. Söhbətləri qrup ilə və ayrı-ayrı şəxslərlə keçirmək olar.

Oxucu konfransı keçirilərkən mövzu tam əhatə olunmalıdır. Kitabxanaçı konfransın keçirilməsi üçün qabaqcadan ayrıca plan tərtib etməlidir. Planda keçiriləcək tədbirin adı, giriş sözü və çıxış edənlərin adları göstərilməlidir. Tədbirdən əvvəl elan və dəvətnamə hazırlanır. Konfransın maraqlı keçməsi üçün ziyalılar cəlb edilməlidir. İlk növbədə kitabxanaçı tədbirin mövzusu üzrə məlumat verməlidir. “**Lirik duyğular şairi**” adlı oxucu konfransının mövzuları:

1. **Nigar Rəfibəylinin həyat və yaradıcılığı**
2. **Nigar Rəfibəyli yaradıcılığında Böyük Vətən müharibəsi**
3. **Uşaqların və gənclərin sevimli sənətkarı**
4. **N.Rəfibəyli yaradıcılığında ana məhəbbəti və s.**

Oxucular arasında Nigar Rəfibəylinin şeirləri üzrə şeir müsabiqəsinin keçirilməsi məqsədəuyğundur. Şeir müsabiqəsinin keçirilməsi üçün kitabxanaçı əvvəlcədən şeirləri tapmalı və oxucular arasında bölməlidir. Ən yaxşı söyləyən oxucu müdiriyyət tərəfindən mükafatlandırılmalıdır.

Oxucular arasında bədii ədəbiyyatı təbliğ etməyin ən geniş yayılmış şifahi üsulu kitab müzakirəsi, oxucu konfransı, ədəbi-bədii gecədir. “**Bircə kəlmə sözüm qalsa dünyada**” və s. adlarda **ədəbi-bədii** gecə keçirmək olar. Ədəbi-bədii gecəyə ədəbiyyat müəllimləri, qələm yoldaşları dəvət oluna bilər. Tədbir iki hissəli olmalıdır. Birinci hissədə xalq şairəsinin həyat və yaradıcılığı haqqında məruzə olmalı, çıxışlar dinlənilməlidir. Tədbirin ikinci hissəsində isə onun şeirlərindən parçalar söylənilməli, səhnəciklər göstərilməli, mahnılar səslənməlidir.

Ədəbi-bədii gecənin keçirilməsinə kömək məqsədilə hazırladığımız ssenarini təqdim edirik.

(Aparıcılar zala daxil olur və tədbir iştirakçılarını salamlayır)

I Ap: Salam, hörmətli tədbir iştirakçıları

II Ap: Bu gün Nigar poeziyasının işığına yığılmışıq.

I Ap: Nigar xanım Azərbaycan tarixinin çox mürəkkəb, keşməkeşli bir çağında dünyaya gəlmişdi. Onun atası Xudadat bəy Rəfibəyov əsrimizin əvvəllərində Avropada oxumuş ziyalılarımızdan biri, ali təhsilli ilk azərbaycanlı cərrah idi.

II Ap: Azərbaycanda şura hökumətinin yarandığı ilk günlərdə Gəncədə hakimiyyətə gələn daşnaklar Xudadat bəyi həbs etmiş, tələm-tələsik Bakıya göndərərək Nargin adasında güllələnməsini təşkil etmişdilər.

I Ap: Şair, qadın, vətəndaş Nigar Xudadatbəy qızının özünənsə taleyi tükəndən asılıydı. Anasının və özünün sürgün xəbərinin xofuyla tikan üstündə oturan zərif məxluq, mətanətinə sığınmış göz yaşlarını yenə də içinə axıdırdı və məğrur Azərbaycan qadınının dəyanətinin nümunəsini yaşayır və sözə çevirirdi:

Heç gözlərim yaşarmadı
Sən ayrılıb gedən zaman.
Get, sevgilim, uğur olsun,
Sən mərd vuruş, sən mərd dayan.

II Ap: “Həsrət ağrısına, ayrılıq dağına dözə bilmərəm” deyən Nigar xanıma bu sözləri yazdıran hissin bir adı da inam idi.

Qəlbim böyük həqiqətlə
Bir inamla inanırdı,
Bilirdim ki, getdiyiniz yol
müqəddəsdir, mərd yoludur.
Bilirdim ki, səniniz yolun
Məğlubların yolu olmaz!

I Ap: Oxucunun ifasında şairənin odlulu-alovlu illərə həsr etdiyi “**Eşq olsun**” şeirini dinləyək.

**Get, oğlum, yaxşı yol, uğurlar olsun,
Vətən məhəbbəti sənə yar olsun.**

**Dilində yurdumun müqəddəs adı,
Eşq olsun vətənin cəsur övladı,
Getdiyın yollardan min zəfər gətir,
Qanlı cəbhələrdən xoş xəbər gətir.
Ana yurdumuza yadigar üçün
Döyüş meydanından bir hünər gətir.
Qoy həqir baxmasın yurduma bir kəs,
Dünyada hər şeydən odur müqəddəs.
Sənin kimi şahin övladı olan
Qəhrəman bir ana yenilə bilməz.**

II Ap: Nigar Rəfibəylinin şeirləri mövzu müxtəlifliyi və bu mövzuların ifadəsi üçün üz tutduğu forma rəngarəngliyi ilə birlikdə insana, həyata, məhəbbətə, yaxşılıqlara himndir.
Şirin bir bayramı var könlümün
Gözəl insanlarla görüşmək bayramı.

I Ap: Nigar Rəfibəyli analıq duyusuna, övlad qaygısına, ailə şərəfinə “işgüzar qadın”, “yaradıcılıq şöhrəti” adı ilə sıxıntı vermədi. Qadın gözəlliyinin parlaq cazibəsinin vədedici gülümsəmələrinə, vədəsiz-xəbərsiz gələn ilhamın ərköyünlüyünə əyilmədi, müdrik ağılla qadının əsl xoşbəxtliyini, ən ümdə vəzifəsini önə çəkdi.

Mən analıq duyusunu
Qul etmədim şan-şöhrətə
Üç beşiyin arxasında
Bəzən sübhədək oturdum.

II Ap: Nigar Rəfibəyli göstərişlə yazmayıb, qəlbinin duyularını, insanda gözəlliyə məhəbbət oyadan hissələri qələmə alıb. Bu şeirlər onun özü kimi zərif, kövrəkdir. Təbiətdən yazanda da, azadlıq arzularını tərənnüm edəndə də, balalara şeir həsr edəndə də təbiidir, səmimidir.

I Ap: Nigar xanım şeirə yeni mövzular gətirəndə də, Füzuli ilə gecə söhbətlərində də, durna olmaq istəyəndə də, gənclik istəyəndə də...

Mən sükut istəmirəm,
sükut məzar kimidir

deyəndə də şairdir. Təpədən-dırnağa şair yoğrulmuş bu insanın, gözəlliyə vurğun könlündə insana məhəbbət, vətənə məhəbbət, təmiz arzular hec vaxt tükənmədi. Və bu çeşid-çeşid məhəbbət də onun əsərləridir-yazdığı və yazmadığı əsərləri. Amma Nigar Rəfibəylinin ən böyük əsəri – qoyub getdiyi Adıdır, ləyaqəti sınaqlarda sındırıla bilməyən bir soyadın şərəfini qorumasıdır.

II Ap: İndi isə oxucunun ifasında “Gözəllik” şeirini dinləyək.

**Gözəllik hər zaman oxşayır bizi,
Gözümüz hər yerdə axtarır onu.
Füsunkar gözəllik ruha xoş gəlir
Nə qədər sadəcə olsa da donu.
Qəlbi təmiz olan insan gözəldir,
Şəfəqlər içində cahan gözəldir...**

**Bəzəkli nadandan ağıllı bir kəs
Sadə paltarda da, inan, gözəldir.
Bərbəzək yaraşır qıza, gəlinə,
Hər şeyin öz yeri, öz məqamı var,
Bir kitab götürsə hərdən əlinə,
Daha çox yaraşır əyninə paltar.
Əqil, zəka oldun gözəldə gərək,
Günləri mənasız gəlib keçməsin...
Xeyirli işlərin başında gərək,
Məzmunuz həyatı sevib seçməsin.
Gözəl ana olsun, gözəl rəfiqə
Gözəl həkim olsun, gözəl mühəndis.
Baxıb fərəhlənək, sevinək hər vaxt
Varlığın bu gözəl nemətinə biz.**

I Ap: N.Rəfibəylinin dilimizə çevirib nəşr etdirdiyi əsərlər Azərbaycan bədii tərcümə sənətinin çox qiymətli fəsilələrindən birini təşkil edir. Onun tərcümələri arasında Məhsətinin rübailəri, Nəvainin qəzəlləri, Puşkin, Lermontov, Anna Axmatovanın şeirləri vardır. Bir mütərcim kimi şairin maraq dairəsi zəngin, erudisiyası geniş idi.

II Ap: Tədbiri Nigar xanımın kiçik bir şeiri ilə bitirmək istəyirəm.
Şairin üstünə rüzgarlar kimi
Həm sola, həm saga birdən əsməyin.
Hələ səsi gəlir, nəfəsi gəlir,
Onu basdırmağa çox tələsməyin.
Özgə bir dünyadır şair aləmi,
Gizləndə saxlanılır qüssəsi-qəmi.
Qırılsa şairin bir gün qələmi
Qırılıb hər ümidi ondan kəsməyin.

SON

Ədəbiyyat siyahısı

- Rəfibəyli N. Seçilmiş əsərləri. II cilddə.- B: Azərənəşr, 1993.- 240s.
- Rəfibəyli N. Seçilmiş əsərləri. I cilddə.- B: Azərənəşr, 1993.- 240s.
- Rəfibəyli N. Seçilmiş əsərləri.- B: Şərq-Qərb, 2004.- 392s.
- Rəfibəyli N. Ana səsi. Şeirlər.- B: Azərənəşr, 1969.- 245s.
- Rəfibəyli N. Bir həzin axşamda düşsəm yadına. Şeirlər.- B: Gənclik, 1982.-192s.

Haqqında

1. Xəlilzadə F. Lirik nəğmələr şairəsi: Nigar Rəfibəyli-90 // Azərbaycan.- 2003.-6 iyul.- S. 6.
2. Xəlilzadə F. Poeziyamızın Nigarı // Azərbaycan.- 2005.- 3 iyul.- S. 7.
3. “Könüldə bir işıq, bir atəş varsa”: Nigar Rəfibəyli-90 // Ədəbiyyat qəzeti.-2003.- 4 iyul.- S.1-2.
4. Məhərrəmov İ. Nigar Rəfibəyli-90. // Ədəbiyyat qəzeti.- 2003.- 4 iyul.- S. 2. Nigar Rəfibəyli-90 : Gəncədə Nigar Rəfibəylinin abidəsinin açılışı olmuşdur // Ədəbiyyat qəzeti.- 2003.- 4 iyul.- S.2.
5. Sərvaz. Qəlbi Vətən torpağına bağlı şair: Nigar Rəfibəyli-95 // Ədəbiyyat qəzeti.-2008.- 26 iyun.- S.1-3.
6. Ülvi A. “Sairsən, nəğməkarsan, demək...əbədiyyətsən” : Nigar Rəfibəyli-90 // Ədəbiyyat qəzeti.-2008.-1 iyul.- S.11.
7. Yusifova İ. Bir həzin yay axşamı... Nigar Rəfibəyli-90 // Ədəbiyyat qəzeti.-2001.-6 iyul.- S.1.

Tərtib edən: MBŞ-nin müdiri Təranə Mirzəyeva

Redaktor: MKS-in direktoru Yeganə  hm dova